

Finlands Synskadade

FÖRBUNDET FINLANDS SVENSKA SYNSKADADES ORGANISATIONSTIDNING

1/14

4 FSS firade Braille-
dagen i Helsingfors

8 Thailands blinda
massörer

12 Nyanserat för
Åbolands Synskadade

Innehåll

Nr 1 januari 2014

LEDAREN

3 En gemensam strävan

ARTIKLAR

- 4 FSS firade Brilledagen i Helsingfors
- 8 Blinda i Thailand - När sinnen sitter i händerna
- 12 Nyanserat för Åbolands Synskadade
- 15 Månadens app: Spotify
- 16 De Blindas Vänner delade ut pris
- 18 FSS delade ut skyddsglasögon

AKTUELLT

20 Aktuellt

AKTUELLT I DISTRIKTEN

- 22 Aktuellt i distrikten
- 26 Annonser
- 27 Annonser
- 28 Kontaktuppgifter

4

8

12

Finlands Synskadade

Finlands Synskadade är organisations-tidning för Förbundet Finlands Svenska Synskadade. Tidningen utkommer med 10 nummer/år i svartskrift, punktskrift, på CD och som elektronisk version, se www.fss.fi/aktuellt/fs. Kan också fås som e-postbilaga. Årgång 103. Nummer 2/2014 utkommer 20.2, deadline 30.1.

Utgivare: Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors. Tfn 09-6962 300

Chefredaktör: Tina Kärkinen
Tfn 09-6962 3017

e-post: tina.karkinen@fss.fi
Meddelanden och annonser mottas av chefredaktören.

Prenumerationer och adressändringar:
FSS kansli, tfn 09-6962 300
e-post: kansliet@fss.fi

Pärbild: Åbolands Synskadades exkursion till Norcolour innehöll bland annat att lära sig om färgkartor.
Foto: Robin Sjöstrand

ISSN 0789-5739
Arkmedia, Vasa 2014

En gemensam strävan

Ett nytt år har börjat och för Finlands Synskadades del har detta inneburit ett redaktörsbyte. Mitt namn är Tina Kärkinen och det är jag som kommer att axla ansvaret för tidningen denna vår. Under de kommande sex numren av tidningen kommer jag att få fortsätta det fina arbete som tidigare redaktörer har gjort.

Att arbeta som redaktör för denna tidning är för mig ett värdefullt uppdrag som jag med stor ödmjukhet har tagit mig an. Jag har redan under min korta tid vid FSS blivit varse om den starka gemenskap och hängivenhet som genomsyrar verksamheten. Jag har mött människor som genom sitt arbete och engagemang gör betydligt mer än vad deras uppgifter föreskriver. Jag hoppas att jag kan uppnå detsamma. FSS verksamhet blev bekant för mig redan under mina studier i sociologi. Som sociolog har jag tränats i att förstå och tolka den sociala verklighet som formar olika samhällsgruppers liv. Här ligger utmaningen. Jag kan inte veta hur det känns att leva som synskadad, men jag kan göra mitt allra bästa för att sätta mig in i synskadades situation. Genom arbetet med detta nummer av Finlands Synskadade har jag fått ta del av många

inspirerande historier som hjälpt mig i denna uppgift.

I årets första nummer får vi bland annat en inblick i vardagen för synskadade massörer i Thailand, vi möter även Årets Brailör Raimo Tanskanen och får bekanta oss med Årets synskadearbetare Riitta Kankimäkis arbete.

Som redaktör är det inte endast min uppgift att se till att tidningen du håller i din hand blir till. Det är även min uppgift att fungera som ett språkrör för er läsare. Jag välkomnar era förslag och åsikter, samt idéer och tankar om hur Finlands Synskadade ytterligare kan förbättras. Finlands Synskadade spelar en betydande roll i det mededandegörande som främjar en rättvis behandling av alla människor, oberoende livssituation. Genom kommunikation och informationsspridning kan synskadades situation i samhället endast stärkas. Jag ser framemot att vara en del av detta arbete. Tillsammans kan vi sträva mot samma mål och göra synskadades röster hörda. Jag önskar er många goda lästunder och ett gott nytt år!

TINA KÄRKINEN
REDAKTÖR

▣ Tessa Bamberg gratulerar årets Brailör Raimo Tanskanen.

TEXT: KARL-OSCAR SKOGSTER FOTO: NINA LIEMOLA

FSS firade Braille-dagen i Helsingfors

Ett drygt tjugotal personer, främst punktskriftsbrukare, mötte upp vid FSS firande av årets Braille-dag. Tilldragelsen hölls den 7 januari på Svenska synskadade i mellersta Nylands verksamhetscenter Hörnan vid Parisgränden 2 i Helsingfors.

FSS PUNKTSKRIFTSANSVARIGA TESSA Bamberg konstaterade i sin inledning att den Internationella punktskriftsdagen alltid firas världen över den 4 januari till minnet av punktskriftens skapare Louis Braille, som föddes i Frankrike den 4 januari år 1809. Det har också redan blivit tradition inom förbundet att årligen ordna en egen Braille-dag vid någon lämplig tidpunkt under januari. Dagen ordnas alltid i samarbete med någon av förbundets distriktsföreningar.

Tessa nämnde att punktskriftens uppgift som synskadades läs- och skriftspråk står sig väl och att punktskriften lever med i tiden och följer också med i den tekniska utvecklingen.

Tor Hanner, som tillsammans med Tessa Bamberg fungerar som lärare på förbundets punktskriftskurser, berättade att FSS årligen ordnar en till två tredelade kurser. Han uttryckte sin glädje över att deltagarna inte bara lär sig läsa och skriva på kurserna utan att de också sedan använder sig av punktskriften i vardagen. Många har också gått vidare och blivit punktskriftsinstruktörer som nu ute i distriktsföreningarna undervisar andra i punktskrift. Tessa nämnde även att informera om att FSS i år, med början i maj, kommer att ordna en längre kurs i punktskrift på sammanlagt tre veckor. Kursen, som hålls på Norrvalla i Vörå, riktar sig den här gången främst till personer med goda grundkunskaper i punktskrift samt de som vill lära sig en effektiv användning av punktskriften.

Renässans för punktskriften

FSS ordnar under vårterminen i år också en kortkurs i punktskrift på tre gånger tre timmar för seende personer, som riktar sig till anhöriga eller vänner till synskadade och till personer som i sitt arbete behöver punktskriften.

Enligt FSS IT-ansvarige Sune Huldin brukar punktskriften uppleva en renässans med jämna mellanrum.

Detta brukar ske varje gång det blir tal om att punktskriften håller på att förlora sin betydelse, menar Huldin.

– Senaste nytt är att mobiltelefonerna har blivit en ”platta” med en pekskärm, eller som jag kallar den, en beröringsskärm, utan fysiska knappar. En iPhone har den möjligheten att man så att säga kan förflytta sig på skärmen bara genom att flytta fingret över skärmen och lyssna vad mobiltelefonens talsyntes säger, berättade Huldin.

– Det här fungerar bra efter en tids träning. Detta är en apparat som kan ge oss en nästan hundra procentig digital tillgänglighet, fortsatte Huldin.

Var kommer då punktskriften in i bilden? Är den nödvändig i det här sammanhanget?

– Det är den i högsta grad, säger Sune. Det som gjorde att jag tog applikationen Mbraille, en finländsk uppfinning, i bruk, var att med den kan man omvandla skärmen på en iPhone till ett punktskriftstangentbord. Det underlättar betydligt för en punktskriftskunnig att skriva SMS och annan text på sin mobiltelefon. Mottagaren av meddelanden ser texten i helt vanlig form, sade Huldin.

– Samtidigt som du skriver så hör du varje punktbokstav i talad form. Vi har alltså en talande ”punktskriftsmaskin” som dessutom kan skicka textmeddelanden, e-post och använda sig av facebook, säger Sune.

Det går också att koppla mobiltelefonen till en punktskriftsdisplay och få textmeddelanden etc. presenterade i punktskrift.

Huldin nämnde vidare att FSS kommer att ordna kurser i användningen av iPhone i distriktsföreningarna. Dessa kurser ordnas inom ramen för projektet synApp – smarta hjälpmedel för synskadade. ►

” Detta är en apparat som kan ge oss nästan hundra procentig tillgänglighet.

Huldins anförande väckte många frågor bland deltagarna. Eeva-Maija Möttönen undrade bland annat om det är nödvändigt att ha en egen iphone när man kommer till kursen. Huldin meddelade att detta inte är nödvändigt, men att det är en fördel eftersom man även kan träna hemma. Johan Sundholm ville i sin tur veta vilka punktdisplayer iphonen stöder. Sunes svar var att den stöder ganska många punktdisplayer, i synnerhet sådana som är bluetooth-baserade. Juhani Ruotsila undrade hur man skriver siffror i punktskrift på iphonen. – På samma sätt som i punktskrift, det vill säga siffertecken först, svarade Huldin.

Årets Brailör utnämndes

Kungörandet av Årets Brailör var traditionsenligt kulmen på Braille-dagen. Till Årets Brailör korades den här gången musikern, pedagogen och kompositören Raimo Tanskanen från Påmark i Satakunda.

I utmärrelsens motivering nämndes att ”För Raimo Tanskanen har punktskriften varit av avgörande betydelse både vad gäller arbete, studier och fritidssammanhang. Som yrkesmusiker har punktskriftsnoterna varit en förutsättning för Raimos framgångsrika arbete inom musiken. Raimo har verkat som utövande musiker, kompositör, pedagog och kantor. Raimo kan ses som ett praktexempel på

punktskriftens stora betydelse och användningsmöjligheter.”

I sin presentation av Raimo Tanskanen påminde Tor Hanner de närvarande om att Tanskanen redan för ett drygt halvt sekel sedan, i slutet på 1950-talet, ofta uppträdde med sång vid det dåvarande FSS d.v.s. Samfundet Finlands Svenska Blindas sammankomster. Senare uppträdde han även tillsammans med Aatu Moilanen och Arvo Karvinen, båda synskadade.

Som en frisk fläkt från länge sedan svunna tider fick vi under tillställningen avnjuta sång av Moilanen, ackompanjerad av Tanskanen på piano. ●

▼ Sune Huldin håller föredrag om iphonen.

TEXT OCH FOTO: GUSTAF ANTELL

När sinnen sitter i händerna - Thailands blinda massörer

Händerna, fötterna och ofta hela kroppen är deras arbetsredskap. Känslan i fingertopparna fungerar i perfekt balans med förmågan att hitta de minsta nyanserna. Det handlar om Thailands kanske bästa massörer. Välkomna till de blindas massage.

HON ÄR LITEN, som en thailändsk dam ofta är. Eller så är det min finska fot som är stor. Hennes fingrar hittar ändå genast mina ömma punkter och när hon trycker med ändan av sin fingertjocka mahognyfärgade träpinne mot min fotbotten tar det ont riktigt på riktigt.

Hon heter Jai och är en av 14 massörer som bor och jobbar på det här stället för blinda massörer i Hua Hin. Jai tappade synen för drygt 15 år sedan, när hon var i 40-årsåldern. Hon insåg snabbt att det egentligen bara finns ett bra sätt för en blind i Thailand att inte isoleras från samhället och det är att bli massör. – Du har inga muskelknutar ännu, men jag känner att musklerna runt vristen och upp mot knät är spända, fortsätter hon. Jai är något så ovanligt som en självlärd blind massör. Hon sägs ha en talang för jobbet.

– Du måste ta en kroppsmassage. Det räcker inte med en fotmassage för det här. Linjen från foten går rakt upp genom låret. Det är kring höften spänningarna måste lösas, uppmanar Jai.

Ägaren till stället heter Kalaya Wongkam-sai, men kallar sig för Jeaw. Han berättar att alla massörer har sin egen specialitet och Jai har en förmåga att pressa hårt på ömma punkter.

– Att vara massör är det enda välbetalda jobbet en blind kan ha i Thailand och Jai är så duktig att hon försörjer hela sin familj, förklarar Jeaw. Jeaw startade stället "Thai Massage of the Blind - Hua Hin" för tjugo år sedan. Som ung brukade hon besöka ett massageställe med blinda massörer varje gång hon var i Bangkok - en dag föreslog de att hon skulle öppna sitt eget ställe i Hua Hin. ►

– Vi började med fyra blinda och idag har vi 14 anställda här. Men ibland är det svårt, för de som växer upp med ett handikapp i Thailand har ofta isolerats totalt från samhället. De klarar sig inte i det sociala umgänget med andra människor. Vi måste undervisa dem i det, säger Jeaw.

– Därför bor de alla här och vi lär dem att umgås med varandra och med kunderna, samtidigt som de utvecklas som massörer, fortsätter hon.

Många blinda massörer i Asien

Det finns flera skolor som utbildar blinda massörer i Thailand och några av de mest kända ligger i Bangkok, Chiang Mai och Pattaya. Yrket har utövats i hundratals år och blinda massörer går att hitta i hela Sydostasien.

– Eftersom många tycker att blinda massörer är bättre än seende, så kan en bra massör leva ganska gott på sina inkomster, säger Jeaw. Annars är de vanligaste sysslorna för blinda och synskadade att sälja lotter eller tigga på gatorna. De som har tur erbjuds telefonjobb hos en myndighet eller någon organisation. Det finns sociala program för blinda, men de räcker inte till och har ofta mer karaktär av välgörenhet än något mer bestående. När jag sitter i massagestolen och ömsom njuter av min massage och ömsom lider av Jais hårda tag, känns det som om det här är en win-win-situation.

Skulle det inte gå att importera idén till Finland? En affärsidé för framtidens tjänsteinriktade samhälle? Å andra sidan är utrymmena här för enkla för finska förhållanden. Thailändska byggnader behöver inte byggas lika täta eftersom klimatet är varmt hela tiden. Hyror är låga och investeringarna för att komma igång små.

Trots att de små husen är byggda för de blinda, är de dåligt anpassade för dem.

Här finns små trappsteg på flera ställen och byggnaderna står snett i förhållande till varandra.

Tar man bara ett par steg fel kan man lätt vandra rakt in i en krukväxt.

När jag tar ett gruppfoto av alla massörer som inte råkar ha en kund, snubblar en av massörerna ner för ett trappsteg vid altankanten.

Det kunde ha gått illa, men efter tröstande kramar av kollegerna är allt bra.

Men för thailändska förhållanden är det ändå en trygg miljö. Gemenskapen mellan massörerna är påtagligt positiv. Här har alla en plats, en roll i samhället som flera av dem som barn fick lära sig att de inte var värda.

Känslan av att vara en börda för familjen finns inte mer.

– De säger att det är en ära att få jobba här, säger Jaew ödmjukt. Skulle jag vara yngre skulle jag expandera, men jag orkar inte göra det mer. Pensionen närmar sig. Det är ett familjeföretag och Jaews dotter Namwhan jobbar också här. Men hon har andra planer för framtiden.

– Jag ska till Bangkok, säger hon med tindrande ögon och ler.

Hua Hin är så litet. Hon har det valet, vilket tyvärr inte kan sägas om de blinda massörerna. Hur duktiga och självständiga de än är här, så lever de i en värld som oftast ignorerar dem.

Tryggt jobb för synskadade

Utanför porten är trottoaren smal, fylld med spontant utplacerade reklamskyltar och kanten mot gatan är hög, ofta trettio centimeter. Trafiken är livsfarlig för seende fotgängare och både bilar och mopeder struntar blankt i rödlys.

▲ **Massören Jai är liten till växten men har starka nypor.**

– Det de har här är ett tryggt jobb, säger Jaew. Dessutom har våra massörer gemenskapen och de utvecklas som massörer av varandra. Jai kan ingen engelska och vad hon säger om sitt jobb försvinner i översättningen. Men hon har ett lugn över sig och jag ser att hon trivs. När jag ber om ett foto tillsammans med henne, lägger vi armarna om varandra som goda vänner. Lite blygt, det är ömsesidigt, men just därför kanske ännu mer betydelsefullt. Till slut är det idel skratt och glada miner. Thailand är leendenas land och Hua Hin är kungens stad. Kung Bhumibol har sitt semesterresidens bara några hundra meter härifrån och måndagar, idag, är monarkens dag. Därför har alla gula skjortor på sig.

HUA HIN

- öppnade för tjugo år sedan
- då fyra blinda massörer
- idag fjorton anställda
- familjeföretag som drivs av Kalaya Wongkamsai, även kallad Jaew
- Jaew och hennes man närmar sig pensionsåldern. Dottern Namwhan har andra drömmar i livet.

– På tisdagar har alla rosa skjortor, säger Jaew.

Den trenden startade för sju år sedan, då den då 80-årige kungen lämnade sjukhuset i rosa skjorta. Kungen har i flera år varit mycket sjuk och hans hälsotillstånd väcker större intresse än nyheterna om politiska oroligheter i Bangkok.

När jag ska gå ger Jaew mig en ordentlig kram. Jai ger en lite försiktigare kram och tillägger ödmjukt.

– De bästa blinda massörerna kan fixa alla ben- och ryggproblem bara genom att trycka på foten, men så bra är jag inte ännu. Se till att få dina ben behandlade av någon som kan. ●

▲ Diskussionen runt kaffebordet i Norcolour gick ut på att prata om kulörer och dess inverkan hos synskadade.

TEXT OCH FOTO: ROBIN SJÖSTRAND

Nyanserat för Åbolands synskadade

Påverkas synskadade av nyansskillnader när det gäller olika färger? Eller är det bara kontrasten mellan olika färger som är viktig? De frågorna ville Åbolands Synskadade få svar på när de ordnade en exkursion till färgkartsfabriken Norcolour som ligger på Mielisholmarna i Pargas.

”

Det är något jag tror att synskadade kunde ha nytta av – att ha rätt belysning hemma.

NÄR DE TIO personer som samlats för rundturen sedan sätter sig för att diskutera just den frågan visar det sig att svaret inte är helt enkelt.

– Jag har suttit två hela dagar på internet och sökt information om det här, men det finns faktiskt inte särskilt mycket forskning om det hela, säger ÅS nyblivne viceordförande Bo Granholm.

Granholm har också sina rötter i företaget Norcolour och var med om att starta firmans filial i Finland 1983. I dag är det sonen Henrik som är verksamhetsledare.

– Frågan hur kulörer påverkar en som synskadad är i princip outforskad, fortsätter Bo Granholm och ställer frågan till de som sitter kring bordet: påverkar nyanser dig?

Den samlade visheten hos de synskadade på plats lyckas inte ge något definitivt svar på frågan. Däremot får gruppen ihop en lista på saker som händer med färgseendet hos vissa synskadade.

Färgen blått och brukar till exempel bli knepig att se för dem som lider av gråstarr. Makuladegeneration – eller på vardagsspråk ”gula fläcken” – gör i sin tur färger murriga och tar bort klarheten i dem.

– Ett problem med att diskutera det här är ju förstas att kulörupplevelsen är väldigt individuell hos oss människor. Det som en upplever kanske inte upplevs av en annan, säger

Henrik Granholm som sitter bredvid och gör små instick i diskussionen.

En stor sak när det gäller kulörer är rätt sorts belysning, och det är något som Bo Granholm framhåller.

– Det är något jag tror att synskadade kunde ha nytta av – att ha rätt belysning hemma. Olika lampor som man riktar på olika sätt ger stor nyansskillnad på en viss färg. Där kan man säkerligen få hjälp om man behöver få rätt kontraster hemma.

Olika nyanser i olika ljus

Just den saken bevisas också under rundvandringen som görs i fabriken innan diskussionen. Där förevisar Henrik Granholm och Henrik Gestranus, som är chef för färgblandningssidan, hur ljus verkligen påverkar färgen.

– Vårt uppdrag är att få fram färger som ser likadana ut i alla ljusförhållanden. Då använder vi en ljuslåda, där vi kan se hur en färg reagerar i dagsljus, glödlampsljus och lysrörsljus. Det är för att kunden ska kunna se på färgkartorna i butiken och ändå veta hur färgen kommer att se ut på väggen hemma. Gestranus knäpper på ljuslådan och visar två färger, en grönaktig nyans och en gulaktig nyans som ligger snäppet bredvid varandra i färgskalan. Med några knapptryck ändrar han belysningen i lådan och bevisar det han just har berättat.

– Så här kan det gå om man inte kalibrerar färgerna, säger han och åskådarna ser hur färger som sett nästan identiska ut i fabriken lampsken plötsligt förvandlas till två grälla färger som skär sig totalt med varandra i soljus och som dessutom får nya egenskaper i glödlampsljus.

Resten av rundvandringen går ut på att visa hur färgkartorna kommer till. Det handlar ►

▲ **Henrik Gestranus förevisar ljuslådan. Med hjälp av den kan man se hur olika kulörer ser ut i olika ljus.**

bland annat om de färgkartor vi stöter på när vi går till järnhandeln och vill se vilka färger som finns när vi ska måla om huset.

Under rundvandringen beskriver de två Henrikarna processen, ända från att blanda rätt färg, via färgning, tork och beskärning till de färdiglimmade färgkartorna.

Det planerade inlägget av en optiker, som hade pratat om färgers roll i synskador, uteblir tyvärr under besöket.

Återbudet kom samma morgon och det fanns inte tid att hitta någon ersättare. Trots det är deltagarna en hel last med intryck kloklare när de sätter sig i bilarna som tar dem tillbaka mot sina hem.

” Vårt uppdrag är att få fram färger som ser likadana ut i alla ljusförhållanden .

Och det där med färg och kulörer, det är ju trots allt helt individuellt. Oberoende om du är synskadade eller inte. ●

Spotify

MÅNADENS APP KOMMER troligtvis snart att tas i bruk av alla musikälskare.

Nu finns nämligen musiktjänsten Spotify tillgänglig för iPhone och kan laddas ner alldeles gratis. Med Spotify har du tillgång till ett obegränsat utbud av musik. Du hittar artister och musikstilar från hela världen och kan till exempel skapa egna spellistor med dina favoritlåtar.

I den nya versionen har appen har även fått ett helt nytt skinande gränssnitt som gör den enklare att använda.

Knapparna längst ned på skärmen har kastats ut och ersatts av en ny sidomeny, där vi hittar sökfunktionen, What's New, Radio, Playlists, Inbox, Friends och Settings. Sidomenyn kommer man åt genom att svepa till höger från skärmens vänstra kant eller trycka på ikonerna med de tre linjerna. Istället för knapparna kan vi nu se vilken låt som spelas längst ned på skärmen. Här är det även

SPOTIFY

- Kan laddas ner gratis från Istore och Google Play.
- Ger dig tillgång till obegränsat med musik.

möjligt att byta låt, genom att svepa åt höger eller vänster samt nå den utökade vyn.

Det har även tillkommit en ny meny som gör att du kan dela, stjärnmärka, lägga till i spellistor och lägga till i spelkän. Menyn nås genom att trycka på de tre punkterna som visas till höger vid varje låt.

Enligt IT-ansvarig Sune Huldin är detta är något som synskadade länge har väntat på. - Denna app mycket lätt att använda, i synnerhet om man är bekant med iPhone sedan tidigare, säger Huldin. ●

▲ Vinnarna: Ture Tähtinen, Riitta Kankimäki, Timo Lehtonen, Helinä Hirn, Eija-Liisa

TEXT: MIIA JALONEN FOTO: JUHA VÄÄRÄKANGAS

De Blindas Vänner belönade arbete med ordkartor

Verksamhetsledare Riitta Kankimäki utnämndes till Årets synskadearbetare och arbetsgruppen "Perille meni" tilldelades Informationsförmedlingspriset för sitt arbete med ordkartor. I december delades priset för årets synskadearbetare ut för sjätte gången. Prissumman var denna gång 2500 euro. År 2011 gick utmärkelsen till Sune Huldin, IT-ansvarig på FSS. Informationsförmedlingspriset har delats ut sedan år 2005 och var detta år 3000 euro. "Perille meni"-arbetsgruppen är den nionde i raden att tilldelas priset.

Under sina 18 år som verksam i Österbottnens Synskadade r.f. har Riitta Kankimäki blivit bekant med hela fältet av föreningsverksamhetens uppgifter. Hon har ordnat verksamhet för medlemmarna, förmedlat i tvister, städat, skött fastighetsaffärer, tappert lett sina grupper på upptäcktsresor och framförallt varit närvarande.

– Det viktigaste för mig är samarbetet med människor och jag har alltid åkt och besökt våra medlemmar även i deras hemkommuner, berättar Kankimäki. I prisets motivering

konstaterades, att Kankimäki har ett försonligt, konstruktivt och människoinriktat arbetssätt. Föreningen ville samtidigt belöna henne för att hon skapat en förtroendefull atmosfär i samarbetet mellan olika instanser. – Jag uppskattar De Blindas Vänners pris väldigt mycket, i synnerhet eftersom man inte kan ansöka om priset, utan det är De Blindas Vänner själv som väljer pristagaren, säger en tacksam Kankimäki.

Dra åt samma håll

Riitta Kankimäki har under årens lopp utvidgat hela Österbottens Synskadades verksamhet och särskilt utvecklat verksamheten med taltidningen.

– Det har varit lätt att arbeta tillsammans med ordförande Risto Viiperi eftersom vi har haft gemensamma idéer och mål, säger Kankimäki berömmande. Risto Viiperi steg ner som föreningens ordförande efter 13 år. Han innehade olika förtroendeuppdrag i sammanlagt 36 år. Kankimäki går i pension i slutet av mars.

– Till medlemmarna vill jag önska ett aktivt deltagande i verksamheten och att alla drar åt samma håll, uppmanar Kankimäki.

Helsingforsbaserade ”Perille meni”-arbetsgruppen tilldelades Informationsförmedlingspriset för sitt arbete med ordkartor, främjande av tillgänglighet och uppmuntran av synskadade människor att bemästra nya omgivningar. Till arbetsgruppens medlemmar hör instruktör i förflyttningsteknik KT Helinä Hirn, subdiakon Timo Lehtonen samt FM Eija-Liisa Markkula. Ordkartan beskriver och tolkar omgivningen: rutter, byggnader eller utrymmen, med synskadades behov i beaktande såsom faror i trafiken och landsmärken. – Individuella ordkartor har gjorts sedan länge, som en påminnelse till sig själv

▲ Riitta Kankimäki utnämndes till Årets synsakadearbetare.

eller en vän, eller tillsammans med handledaren för förflyttningsteknik.

– Inom arbetsgruppen gör vi allmänna ordkartor, som har testats och är användbara för människor med olika synskador, berättar gruppens ledare Helinä Hirn.

Finskspråkiga ordkartor har gjorts bland annat över områden i Berghäll och ett antal allmänna platser. Kartorna finns att fås på prenumeranternas hemsidor som text- och ljudfiler. Prenumeranter har tidigare inkluderat Musikhuset, Helsingfors och Nylands Synskadade r.f och Majatalo Onnela.

Stor nytta av ordkartor

Fördelarna med ordkartan är många. Med hjälp av den kan en synskadad person bekanta sig med platser på förhand och röra sig självständigt på dessa. Kartan fungerar samtidigt som ett anteckningsblock så man behöver inte komma ihåg allting själv. Ordkartan uppmanar till självständighet och självtillit, summerar Hirn. Det kliar redan nu i arbetsgruppens fingrar att göra kartor över flera allmänna platser i Helsingfors – behovet finns. ●

■ Niondeklassarna i Korpo var väl medvetna om vikten av skyddsglasögon.

TEXT OCH FOTO: CHRISTOFFER HOLM

FSS gav Åbolands skärgård ett tryggare nyår

FSS:s årliga utdelning av skyddsglasögon ägde rum före nyåret. Den här gången riktades utdelningen till samtliga högstadielklasser i Nagu och Korpo. Ordförande Gunilla Löfman berättade samtidigt om vardagen som synskadad.

PÅ MORGONEN FICK eleverna i Kyrkbackens skola i Nagu skyddsglasögon och vid lunch var det dags för eleverna i Skärgårdshavets skola i Korpo. Utdelningstillfällena inleddes av FSS:s rehabiliteringsrådgivare Chatrin Kotka. Hon berättade bland annat om FSS:s verksamhet och gav statistik och exempel på

olyckor som orsakas av fyrverkerier varje nyår.

– Visst är fyrverkerier roliga men man måste tänka efter. Det finns alltid risker och det är inte enbart synen man riskerar om det händer en olycka, uppmanar Kotka.

Även brännskador i ansiktet och på händerna liksom nedsatt hörsel är vanliga följder.

– Även om man står brevid kan man skada sig, poängterade Kotka.

Kotka gav även konkreta exempel på hur svårt livet kan bli efter en ögonskada, exempelvis orsakad av en raket.

Att till exempel använda moderna smartphones kan vara omöjligt utan hjälpmedel. Trots att det fortfarande sker tiotals allvarliga olyckor med raketer varje nyår håller antalet ögonskador på att minska.

Sedan skyddsglasögon blev lagstadgade år 2010 har skadorna minskat radikalt, berättar Kotka. Tidigare var olyckorna närmare hundra per nyår – nu är de nere i cirka 30.

– Vi vill att den trenden ska fortsätta.

Målet med utdelningen i Nagu och Korpo var inte enbart att erbjuda de unga ett tryggt nyårsfirande. Gunilla Löfman från Nagu berättade även hur det är att leva med en synskada, något som väckte intresse bland publiken.

Förståelse och insikt

Sedan 20 år tillbaka lever Gunilla Löfman med makuladegeneration. Detta innebär att hon behöver ett antal hjälpmedel för att bland annat kunna se detaljer, läsa samt använda dator och telefon.

– I dag funderar jag inte längre på att jag behöver dem. Det är först när man plockar ner allt och ska resa någonstans som man kommer ihåg att man har ett synfel, reflekterar Löfman.

Mycket handlar enligt Löfman om anpassning, men också om att få omgivningen att förstå och respektera att man är synskadad.

– Det kan löna sig att använda en blindkäpp då man rycker tag i någon för att få hjälp. Då förstår andra att man har nedsatt syn, säger Löfman. Löfmans ögon är även ljuskänsliga och hon måste skydda sig mot starkt ljus

även då många andra inte använder solglasögon

– Då kan man få kommentarer som att man ska ta bort solglasögonen så att man ser bättre, säger hon.

Eleverna fick under dagen bekanta sig med många oumbärliga hjälpmedel som synskadade har tillgång till.

Bland dessa fanns bland annat en projektor som förstorar till exempel texten i en bok på en datorskärm.

– Jag visste inte att det fanns så många maskiner som man kan ha hjälp av, sade Pajari. I övrigt visade sig högstadieleverna i Korpo redan veta vad som gäller inför nyår.

Niondeklassarna var överens om att det lönar sig att använda skyddsglasögon. De flesta hade erfarenhet av raketer som avfyrats åt fel håll och exploderat på marken. Några olyckor hade de trots detta inte varit med om.

Enligt Jens Veira brukar en och annan raket åka längs marken även i Korpo. Därför använder han och hans kompisar alltid skyddsglasögon då de deltar i nyårsfirandet. Skyddsglasögon kan dessutom behövas vid andra tillfällen.

– De behövs till exempel i slöjden, säger Pajari.

Patrik Mattson håller med sin klaskompis.

– Man borde väl också ha dem då man spraymålar, tillägger Mattson.

Saldot för FSS:s utdelning den här gången blev cirka 70 skyddsglasögon. Dessa sponsrades av Folksam Skadeförsäkring.

Rehabiliteringsrådgivare Chatrin Kotka poängterade att det inte räcker med enbart skyddsglasögon. Man ska även i övrigt vara försiktig och följa bruksanvisningar. Kotka uppmanade också till att använda sunt förnuft samt respektera andra människor och djur då man skjuter raketer. ●

AKTUELLT

Riktlinjer för externa aktivitetsgrupper

FÖRBUNDETS UPPGIFT ÄR att bedriva verksamhet som bidrar till att synskadade personer får med andra medborgare likvärdiga levnadsförhållanden. Detta uppnås enligt förbundets stadgar bland annat genom att:

- aktivera synskadade till full delaktighet och jämlikhet
 - ordna handledning i form av kurser, studiecirklar, individuell undervisning och studieresor
 - ordna rekreations- och motionsverksamhet i form av läger, resor, idrottsaktiviteter både individuellt och i grupp
 - medverka till att synskadade får tillgång till de tekniska hjälpmedel de behöver i sitt arbete, sina studier och den dagliga livsföringen.
- Verksamhet kan skapas av enskild medlem eller grupp. Eftersom verksamheten tidigare varit begränsad både vad gäller deltagarkriterier och ändamål, vill nu förbun-

det skapa nya möjligheter för att anpassa verksamheten till medlemmarnas behov och önskemål. Förbundet uppmanar därför enskilda medlemmar eller grupperingar av dessa (t.ex. distriktsförening) att ansöka om medel för ovannämnda verksamhet. Ansökningstiden är mars månad och informationen publiceras årligen i FSS medier. Ur ansökningarna skall det tydligt framgå på vilket sätt den planerade verksamheten anknyter till förbundets syfte. Styrelsen förbehåller sig rätten att godkänna eller förkasta ansökningar. Förslagsgivare planerar. Den förslagsgivande medlemmen eller gruppen, som inom sig väljer en ordförande (ansvarsperson), planerar programmet, bokar utrymmen och föreläsare, uppgör och följer budget samt gör annonsutkast till Finlands Synskadade och Medlemsbandet. Verksamheten skall-

vara öppen för alla. I fråga om återkommande verksamhet har de som inte tidigare deltagit företräde. Om lediga platser finns, fylls de först med personer som deltagit i aktiviteten minst antal gånger. Tidpunkten för dessa evenemang bör inte sammanfalla med av förbundet ordnade kurser eller aktiviteter. För planeringsarbete erhålls inget bidrag och inga planeringsgrupper upprätthålls från förbundets sida. Vid behov bistår FSS kansli med att ta emot anmälningar, boka transporter och skicka ut material. De aktiviteter som har fått bidrag rapporteras till förbundet av någon av deltagarna i sådan form att de kan tas upp i verksamhetsberättelsen. Vid eventuella frågor kontakta organisationsledare Matthias Jakobsson, tfn 044-080 8004 eller e-post matthias.jakobsson@fss.fi ●

Invalidpensionen kan i fortsättningen lämnas vilande vid tillfälligt förvärvsarbete

INVALID- OCH SJUKPENSIONEN kan också i fortsättningen lämnas vilande på grund av arbete i minst tre månader och i högst två års tid. Att pensionen är vilande innebär att utbetalningen av invalid- och sjukpension avbryts under den tid man arbetar. Om man sedan slutar arbeta behövs ingen ny bedömning av arbetsförmågan, utan betalningen av invalid- och sjukpension fortsätter som tidigare.

Bestämmelserna ändras så att invalid- och sjukpensionen kan lämnas vilande redan efter att pensionen betalats ut för en månad. Möjligheten att lämna invalid- och sjukpensionen vilande ska stödja försök att arbeta utan rädsla för att förlora pensionen. Målet med lagen är att människor med invalid- eller sjukpension ska återgå till ett arbete som lämpar sig för dem. Det blir också lättare att ta emot tillfälliga och kort-

variga jobb när invalid- och sjukpensionen kan lämnas vilande på nytt redan efter en månad. Regeringen föreslog torsdagen den 12 december att lagen ska stadfästas. Republikens president ämnar godkänna lagen på fredag. Lagen träder i kraft den 1 januari 2014 och den är i kraft till slutet av år 2016. Ytterligare information Pia Nissinen, regeringssekreterare, tfn 0295 163186, fornamn.efternamn@stm.fi ●

ANNONS

Stiftelsen Robert Åke Lindroos utdelar stipendier till svenskspråkiga synskadade personer för utbildning, fortbildning och studier.

Till en fritt formulerad ansökan bör bifogas information om utbildning (inklusive kostnadsberäkning) eller bevis på studier, t.ex. studieregisterutdrag. Erhållet bidrag ska redovisas.

Ansökan riktas till Organisationsledare Matthias Jakobsson, Förbundet Finlands Svenska Synskadade rf, Parisgränden 2 A 1, 00560 Helsingfors, e-post: matthias.jakobsson@fss.fi.

AKTUELLT I DISTRIKTEN

Vasa Svenska synskadade

- OBS! Föreningens e-post är: [vasasynskadade\(at\)gmail.com](mailto:vasasynskadade(at)gmail.com) och telefonnumret är: 045-321 3320.
- Trivselcafé Mimosel har hållit sin första träff på det nya året och fortsätter varannan onsdag jämna veckor kl.13-15 på Lyktan med Tina Back och Maj-Britt Aspö. Datum att minnas är: 22.1, 5.2, 19.2, 5.3, 19.3, 2.4, 16.4, 30.4 och 16.5. Välkomna till en trivsam stund på Lyktan!
- Stolgymnastik med betoning på balansträning startar på nytt efter nyår, onsdag 15.1.2014 kl.13 och fortsätter sen varannan vecka ojämna veckor. Gymnastiken fortsätter sen 29.1, 12.2, 26.2, 12.3, 26.3, 9.4, 23.4, 7.5 och 21.5. Le-

dare är Britten Nylund. Kaffe och gemenskap efteråt – Välkommen att röra på dig till musik!

- Punktskriftskurserna startar på nytt torsdag 16.1.2014 kl.10. Då träffas både lärare och elever och därefter delas eleverna in i grupper beroende på förkunskap och hur många som anmäler sitt intresse. Varmt välkomna till punktskrift på Lyktan!
- Datorkurserna fortsätter under våren med början måndag 20.1 kl.12. Därefter fortsätter kursen varje måndag enligt kursdeltagarnas önskemål och förkunskap. Om du vill veta mera ta kontakt med läraren Andreas Kanto, tfn 050-537 6110.
- Speltillfälle på Lyktan startar onsdag 5.2 kl.16 (obs tiden) Vi spelar BINGO och dricker kaffe och umgås. Därefter fortsätter speltillfäl-

len efter vad medlemmarna önskar.

- Vattengymnastiken startade söndag 12.1 och fortsätter hela våren, samma tid och plats som tidigare. Om du tidigare inte har deltagit i vattenjumppa, men gärna skulle delta, ta kontakt med kansliet så berättar Febe mera.
- Medlemsträff i februari hålls på verksamhetscentret Lyktan, tisdag 18.2 kl.13 med Pia Lindvall från Borgå. Hon förevisar och berättar om Magnetens kraft – vilken betydelse har magnet-smycken för vår hälsa! Kaffe och gemenskap. Anmäl dig senast 13.2 före kl.14.
- Distriktsföreningen Vasa Svenska Synskadade r.f håller sitt stadgeenliga årsmöte lördag 22.3 kl.13. Stadgeenliga ärenden. Anmälan senast 17.3 före kl.14.

- Lördagen 12.4 kl.13 ordnas AUKTION på Lyktan. Gåvor mottages med tack-samhet.
- Fredag en2.5 kl.19 besöker vi Wasa Teater och får lyssna till humorgruppen KAJ. Platser på stora scenen är reserverade på rad 3 och rad 10. Pris: 25€/person och ledsagare gratis.Sista anmälningssdag 23.4 före kl.14.
- **MåBraDag**
Välkommen med på en MåBraDag på Norrvalla i Vörå tisdag 11.3.2014 kl.10 – 15.30 MåBraDagen är riktad till både medlemmar och deras anhöriga och ordnas i samarbete mellan FSS, Folkhälsan och NÖSS och VSS. Medverkan av Ulla-Britt Ingman och Pia Nabb. Föreläsning av synpedagog Anne Ström. Tillfälle att delta i vattenjumpa, avslappningsövning och stavgång/promenad.
Buss ordnas från Lyktan. Återkommer med info om pris för dagen.
Sista anmälningssdag är torsdag 27.2 till Febe.
- **U P P R O P!**
Hallå alla som har överlopps vita käppar och diverse punktskriftsmaterial (mindre sådant) eller eventuella spel som ni inte längre använder. Vår kontakt till vår fadderbarnsverksamhet i Tanzania, Reidar Wilkman från Ingå, kommer att åka ner till blindskolan Interente i Loshoto, Tanzania i slutet av februari

och tar gärna med sådana synhjälpmedel som vi inte längre använder. Reidar kan säkert hämta från er som finns i södra Finland. Kontakta Febe på telefon 045-321 3320 så får du veta de praktiska deltaljerna. Tusen tack om ni vill hjälpa till att hjälpa Alla anmälningar görs till Febe, måndag-torsdag kl.9-14 på telefon 045-321 3320 eller per e-post: [vasasynskadade\(at\)gmail.com](mailto:vasasynskadade(at)gmail.com).

Svenska Synskadade i Mellersta Nyland

- Nina Liemola börjar som ny distriktssekreterare den 13.1.2014
- Måndagen 20.1. blir det motionspass med Mikael
- Tisdagen 21.1. kl. 17 hålls bokcirkeln. Då diskuteras Alice Munros novell "Kärlek, vänskap, hat"
- 27.1. spelar vi bingo
- Rottingkursen fortsätter nästa år med början den 13.1. varje måndag kl.14.30. Avgiften är 20 euro+ materialet.
- Första vattenjuman är 2014 är fredagen den 17.1. kl.10 med Peppi Karlemo Nya simmare ryms med.Kontakta kansliet

- Torsdagen den 13.2. blir det teaterbesök Tuike på Hörnan.
Pjäsen heter "Flickan med Svavelstickor".
Anmäl dig till teaterbesökt senast 10.2. till kansliet. Biljettpris 8 euro.
- Måndagen den 24.2. Ann-Catrin Tylli gästar oss Det lönar sig att ringa förrän ni sticker er upp till Hörnan (gäller inte måndagsträffarna). Helsingfors mission kan förmedla ledsagare ta kontakt med Tamara Bergkvist obs! nytt telefonnummer 045 8690945 Väl mött på Hörnan!
Kansliet är öppet må-ti kl 9.30-13.30 Hörnans tfn: (09) – 612 1779

Norra Österbottens Svenska Synskadade

- Efter jul-uppehållet gör vi en rivstart på det nya året och sätter igång med våra olika aktiviteter enligt följande:
- Studiecirkeln i punktskrift hålls på måndagar kl 10 på Fyren med Klas Lindfors.
- Bowlinggruppen tränar på måndagar kl 12.30 på idrottsgården i Jakobstad.

- Vattengymnastiken på Östanlid i samarbete med Folkhälsan hålls onsdagar, grupp 1 kl. 11.45 och grupp 2 kl. 12.30.
 - Avslappnings- och balanskursen med Peter Appel i Arbis regi ordnas på torsdagar kl 10.30.
 - Handarbetsgruppen "Rätstickorna" träffas på Fyren med Agneta Cederberg som ledare, varannan måndag kl. 12 - 14, första gången 20.1, följande gång blir 3.2.
 - Mimosel för damer träffas onsdagen 22.1 kl. 13 på Fyren med Ann-Mari Ekstrand. Följande gång 5.2.
 - Föreningsträffen i februari hålls 11.2 kl 18.30 på Fyren. Kvällens gäst är Sonja Nyholm från Svanbäcks bussar. Hon presenterar olika resor för att väcka vår reslust. Anna Segervall är programansvarig. Kaffeservering och trevlig samvaro.
 - En må-bra-dag ordnas 11.3 på Norrvalla i samarbete med FSS, VSS och Folkhälsan med bl.a. en föreläsning av synpedagog Anne Ström. Det finns också möjlighet att delta i olika aktiviteter. Priset för hela dagen inklusive lunch, kaffe och busstransport är 20 €.
- Mera information om verksamheten i medlemsbandet och föreningsspalten i Österbottens Tidning på lördagar eller på www.fss.fi under

länken distriktsföreningar och Norra Österbotten. Välkomna med i vår verksamhet!
Styrelsen och Ann-Sofie

Svenska Synskadade i Västnyland

- Vårterminens verksamhet är i full gång!
Bocciaspelningen sker som tidigare varje helgfri fredag med början den 17 jan. 2014 kl. 14-16.00 i Seminarieskolans gymnastiksal i Ekenäs.
- Ungdomarna spelar boccia varannan lördag med start lördagen den 2.2.2014 kl. 14-16.00.
Platsen är densamma som ovan.
Kontaktperson är Kim Åkerblom tfn 044-919 5111.
- Bowlingen inleddes i Ekenäs bowlinghall tors. 9.1.2014 kl. 17-18.00 och fortsätter därefter två (2) gånger i månaden.
Vid behov kan man kontakta Kim Åkerblom, se telefonnummer ovan.
- Läsecirkel samlas under Eeva Hanners ledning onsdagen den 22 jan.-14 kl. 16.00 i Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs
- Herrklubben sammankommer torsdagen den 30 jan -14 kl. 16.00 i Lyan. För

trakteringens skull, anmäl Dig till Hilding Nordström tfn 019-231 118.

- Föreningens ungdomar inbjuds till en träff lördagen den 1 februari kl. 14.00 i Lyan för att planera föreningens ungdomsverksamheter.
- Stödjande medlemmar och inläsare samlas tisdagen den 4.2 kl.14.00 i Lyan för att tillsammans med styrelsen göra upp planer för samarbetet.
- Månadsträffen infaller lördagen den 8.2.2014 kl. 13.00 i Lyan, Prästängsgatan 12, Ekenäs. Vi får besök av apotekare Barbro Mosabacka från Apoteket vid Rådhusorget i Ekenäs. Hon talat om de nya e-recepten och svarar på frågor.
- Som tidigare ordnas transport till Lyan. Vi dricker kaffe, umgås och får aktuell information. Anmäl dig senast torsdagen den 6.2.2014 till Eeva Hanner på tfn 050-595 4946 eller till Birgitta Nordström, tfn 044-336 8060. Alla tidigare och nya deltagare är hjärtligt välkomna med i verksamheten!

Svenska synskadade i Östnyland

- Lördagen den 15.3.2014 kl. 11.00 -16.00 ordnas en

träff för personer med synnedsättning och deras anhöriga och/eller vänner på Kajutan. Medverkande under dagen är rehabiliteringsrådgivare Ann-Catrin Tylli (koordinator för närståendevård från Folkhälsans förbund), Daniela Spring och representanter från styrelsen. Föreningen bjuder på lunch och kaffe. Anmäl dig senast 3.3.2014 till Stina Roms på tfn. 0400-596 250 eller Rose-Marie Sjöblom på tfn. 040-748 28 23.

Åbolands Synskadade

- Bowlingen i Pargas fortsätter igen fredagen den 17 januari.
- Vi bowlar sen varje fredag mellan klockan 13.00 och 14.00 välkomna med till Kasirata och slå en strike. Håkans arbetsdagar är tisdag, onsdag och torsdag. Kanslidag på onsdag, alla varmt välkomna in då med ärende som ärende.
- Telefontiden tisdag till torsdag är 09.00 – 16.00 på telefon 0400 151 322. Föreningen har en ny e-post-adress: synskadade(at)gmail.com
- Januariträffen blir en musikafon på Verksamhetscen-

tret fredagen den 24 januari klockan 17.00 till cirka 19.30. Vi får besök av ”Sune med melodierna”.

Totalpriset för träffen är 25 euro vilket inkluderar transport samt lite ”gott och smått mellan melodierna”.

Anmälningar till Gun Fröberg på tfn 0408 336 630 och Birgitta Storbacka på tfn 0405 867 179 eller Håkan Ström tfn 0400 151 322.

Vi önskar alla en god fortsättning på det nya året.
Styrelsen

Ålands Synskadade

- Aktiviteter
Boccia på Ankaret, torsdagar kl. 12-15 , vid frågor kontakta Fjalar Nylund på tfn 21882.
- Punktskriftskurs på Ankaret, onsdagar kl.12.30–15.00. Nya medlemmar välkomna att anmäla sig till Bettina på tfn 0457-3438950.
- Borstbindningskurs på Ankaret, måndagar kl.12-15. Nya medlemmar, även stöd-jande, är välkomna! Anmäl er till Bettina på tfn 0457-3438950.
- Simningen har uppehåll denna termin på grund av lågt deltagande. Om intresse för simning under höstter-

minen 2014 finns kan man kontakta Bettina.

• Syntolkningen fortsätter som vanligt med teater-**besök och biobesök**. Hör av dig med önskemål till organisationssekreterare Bettina Gröning på tfn 0457-3438950.

Kontaktuppgifter

Organisationssekreterare Bettina Gröning är anträffbar på Ankaret, Johannebovägen 7, måndag – tisdag, torsdag – fredag kl.9.00 – 13.00.
Telefonuppgifter
Ankaret, tfn 018-19670
Mobil: 0457 34 38 950
E-post: aland.syn@aland.net
Vår ordinarie taltidningsredaktör Lena Isaksson-Ahlskog är tjänstledig och Janke Berglund vikarierar tillsvidare.

Organisationssekreterare
Bettina Gröning

FSS finns
också på
facebook.
Du hittar
oss på
adressen
www.facebook.com/fssrf

Rehabiliteringskurs för synskadade i Härmä

Rehabiliteringskurs för synskadade, delvis i form av familjekurs

Kursplats: Härmä Rehab

Kursen genomförs av Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. i samarbete med FPA.

Kursens främsta målsättningar är att hjälpa klienten att finna färdigheter och mod för att så fullvärdigt som möjligt kunna delta i den egna livsmiljön och samhälle. Kursen är indelad i tre perioder.

Klientperioder:

12.5 – 16.5.2014

6.10 – 10.10.2014

6.4 – 10.4.2015

Anhörigas perioder:

12.5 -14.5.2014

9.4 – 10.4.2015

Kursen riktar sig till personer som relativt nyligen fått en synskada. Personer som deltar i rehabiliteringen ska ha en tillräckligt god kondition för att kunna fungera aktivt utanför hemmet och delta i kursen. Kursen riktar sig också till klientens anhöriga. Den anhöriga får stöd och handledning för att underlätta klientens vardag. I programmet ingår teoretiska föreläsningar, diskussioner och praktiska övningar.

Ansökningarna tas emot av FPA och ett B-läkarintyg bifogas ansökan. Vid intresse kontakta omgående FSS rehabiliteringsrådgivare som svarar på förfrågningar och ger närmare information

Rehabiliteringsrådgivare Ulla-Britt Ingman, tfn050 561 2950, e-post: ulla-britt.ingman@fss.fi

Rehabiliteringsrådgivare Ann-Catrin Tylli, tfn: 040 511 3345, e-post: ann-catrin.tylli@fss.fi

Rehabiliteringskurs för synskadade i Åbo

Rehabiliteringskurs för synskadade, delvis i form av familjekurs

Kursplats: Runsala Spa i Åbo

Kursen genomförs av Förbundet Finlands Svenska Synskadade r.f. i samarbete med FPA.

Kursens främsta målsättningar är att hjälpa klienten att finna färdigheter och mod för att så fullvärdigt som möjligt kunna delta i den egna livsmiljön och samhälle. Kursen är indelad i tre perioder.

Klientperioder:

3-7.3.2014

1-5.9.2014

2-6.2.2015

Anhörigas perioder:

3-5.3.2014

5-6.2.2015

Kursen riktar sig till personer som relativt nyligen fått en synskada. Personer som deltar i rehabiliteringen ska ha en tillräckligt god kondition för att kunna fungera aktivt utanför hemmet och delta i kursen. Kursen riktar sig också till klientens anhöriga. Den anhöriga får stöd och handledning för att underlätta klientens vardag. I programmet ingår teoretiska föreläsningar, diskussioner och praktiska övningar.

Ansökningarna tas emot av FPA och ett B-läkarintyg bifogas ansökan. Vid intresse kontakta omgående FSS rehabiliteringsrådgivare som svarar på förfrågningar och ger närmare information.

Rehabiliteringsrådgivare Chatrin Kotka, tfn: 040 511 3346, e-post: chatrin.kotka@fss.fi

Rehabiliteringsrådgivare Britta Nyberg, tfn: 050 561 2951, e-post: britta.nyberg@fss.fi

KONTAKT

Funderar du på något kring FSS?

Tveka inte att ta kontakt för att diskutera dina tankar med oss. Vi finns här för din skull!

Ordförande Bengt Ahlvik
Telefonnummer: 044-777 8694
(telefonid tisdagar 14-16)
E-post: bengt.ahlvik@fss.fi

Verksamhetsledare Matthias Jakobsson
Telefonnummer: 09-6962 3011
E-post: matthias.jakobsson@fss.fi

Vi lyssnar på alla tankar och idéer om vårt förbund!